

Zápis ze zasedání Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích konaného dne 21. listopadu 2022

Místo a čas schůze: Strakova akademie a online platforma Webex Meetings (12:00 - 14:30)

Přítomné členky a členové:

	Jméno	Organizace
1.	Decroix Eva	ODS
2.	Drbalová Vladimíra	Svaz průmyslu a dopravy
3.	Hejzlarová Eva	Univerzita Karlova
4.	Homfray Šárka	ČMKOS
5.	Janšová Eliška	nezávislá odbornice
6.	Jílková Marie // Zástup: Rybár Martin	KDU-ČSL
7.	Jurajda Štěpán (místopředseda)	CERGE-EI
8.	Kos Mottlová Markéta (předsedkyně)	Fórum 50 %
9.	Křížková Alena	Sociologický ústav Akademie věd
10.	Lepš Jakub	TOP 09
11.	Malá Taťána // Zástup: Válková Helena	ANO
12.	Pivoňka Vaňková Pavla	STAN
13.	Simerská Lenka	MPSV
14.	Smolíková Marta	Otevřená společnost
15.	Šípová Adéla	Piráti
16.	Špondrová Pavla (místopředsedkyně)	advokátka a genderová expertka
17.	Varhol Claudia	Svaz měst a obcí

Omluveny/i:

	Jméno	Organizace
1.	Čubanová Kamila	Byznys pro společnost
2.	Fellegi Zuzana	nezávislá odbornice
3.	Hrbková Lenka	Masarykova univerzita

Hosté/hostky:

	Jméno	Organizace
1.	Ali Doláková Petra (stálá hostka)	nezávislá odbornice
2.	Buršová Irena	časopis Heroine
3.	Cápová Irena	Magazín Forbes
4.	Heřmánková Marie	projekt Žena regionu
5.	Kleníková Ilona	časopis Heroine
6.	Pánek Jurková Jitka	České centrum Brusel
7.	Šimáčková Laurenčíková Klára	zmocněnkyně vlády pro lidská práva

Sekretariát Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích (dále jako „Odbor“): Kristýna Kabzanová, Radan Šafařík, Monika Šamová, Nikola Viktorinová

Z celkového počtu 20 členek a členů Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích (dále jako „Výbor“) bylo přítomno 17 osob s hlasovacím právem, Výbor tedy byl usnášeníschopný.

Ad bod 1 – Úvod, schválení programu a informace o plnění úkolů z předchozího jednání Výboru

Předsedkyně Výboru, M. Kos Mottlová, přivítala všechny přítomné členky a členy.

Dále informovala o přítomnosti štábu a režisérky Terezy Daniell Adámkové. Členky a členové byli informováni předem, tajemnice Výboru N. Viktorinová neobdržela s natáčením žádný nesouhlas.¹

Následně představila M. Kos Mottlová níže uvedenou podobu návrhu programu:

1. Schválení programu a informace o plnění úkolů z předchozího jednání Výboru	M. Kos Mottlová, N. Viktorinová
2. Volby do zastupitelstev měst a obcí a do Senátu 2022 – povolební shrnutí	M. Kos Mottlová, členky a členové Výboru
3. Směrnice o genderové vyváženosti v řídicích a dozorcích orgánech obchodních společností	M. Šamová, N. Viktorinová
4. Podnět k umožnění pokračování vyslání zaměstnankyň a zaměstnanců zaměstnavatelů uvedených v § 109 odst. 3 zákoníku práce při mateřství a rodičovství	P. Ali Doláková, Š. Homfray, J. Pánek Jurková
5. Iniciativy v oblasti podpory zviditelnění žen v rozhodovacích pozicích	I. Cápová, M. Heřmánková, I. Buršová, I. Kleníková
6. Různé	

V průběhu projednávání tohoto bodu byl počet přítomných členek a členů Výboru 15. O návrhu programu proběhlo hlasování: 13 pro, 0 proti, 2 se zdržel/a (z toho nehlasoval/a: 2). Návrh byl přijat.

Následně M. Kos Mottlová informovala o posledním jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“), které se uskutečnilo dne 22. září 2022. Jednalo se o druhé jednání Rady v novém funkčním období. Rada se na svém jednání zaměřila zejména na téma prevence a potírání domácího násilí.

M. Kos Mottlová dále předala slovo N. Viktorinové.

¹ Tereza Daniell Adámková se jako hostka zúčastnila jednání Výboru dne 21. 6. 2022, kde představila připravovaný časosběrný dokument. Spolupráce Výboru na vzniku dokumentu spadá pod úkoly vymezené čl. 2 odst. 2 statutu Výboru, který je dostupný online zde: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/vyrovnane-zastoupeni-v-politice-a-rozhodovani/Statut_Vybor_pro_vyrovnane_zastoupeni_od_27-brezna_2017.pdf. Členky a členové Výboru byli o přítomnost štábu a možnost natáčení informováni v rámci pozvánky.

N. Viktorinová nejprve Výbor informovala o plnění úkolů z minulého jednání Výboru. V souvislosti s problematikou násilí na ženách v politice, které se Výbor věnoval na svém posledním jednání, N. Viktorinová uvedla, že se v říjnu 2022 společně s předsedkyní Výboru zúčastnily části workshopu k přípravě Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí 2023+, kde bylo navrženo opatření, které bude do plánu zapracováno. Opatření se týká realizace výzkumu zaměřeného na problematiku násilí na ženách v politice (včetně online násilí) a vytvoření seznamu navazujících doporučení k prevenci a řešení dané problematiky v rámci navazujícího projektu Úřadu vlády financovaného z Operačního programu Zaměstnanost+.

N. Viktorinová dále informovala o aktualizaci Manuálu pro politické strany a hnutí „15 tipů, jak podpořit ženy uvnitř politických stran a hnutí“², který členky a členové obdrželi v tištěné podobě na začátku jednání. Dále informovala o dokončené Metodice k naplňování Strategie +1³, která poskytuje ministerstvům podrobnější popis jednotlivých nástrojů, které mohou využít na podporu vyrovnaného zastoupení žen a mužů, doplněný o příklady dobré praxe. K Metodice k naplňování Strategie +1 již proběhlo první školení rezortních koordinátorů a koordinátorek rovnosti žen a mužů.⁴

Ad bod 2 – Volby do zastupitelstev měst a obcí a do Senátu 2022 – povolební shrnutí

V úvodu M. Kos Mottlová představila analýzy⁵ výsledků voleb do zastupitelstev měst a obcí a do Senátu PČR z hlediska zastoupení žen, které zpracovalo Fórum 50 %. V letošních komunálních volbách kandidovalo 33,3 % žen (oproti předchozím volbám v roce 2018 to bylo o 0,5 p.b. více) a zvoleno bylo historicky nejvíce žen – 29 %. Do Senátu PČR letos kandidovalo 24,4 % žen, což je také historicky nejvyšší podíl (oproti roku 2020 nárůst o 8,2 p.b.). Ve 2. kole uspělo celkem 9 žen, tj. 33,3 %. Celkové zastoupení žen se v Senátu PČR zvýšilo z 14,8 % na 18,5 %.⁶

M. Kos Mottlová otevřela rozpravu k tomuto bodu a vyzvala zástupce a zástupkyně politických stran a hnutí k reflexi voleb a představení podrobnějších dat. V diskuzi vystoupili E. Decroix za ODS, J. Lepš za TOP 09, P. Pivoňka Vaňková za STAN, M. Rybár za KDU-ČSL, A. Šípová za Piráty a H. Válková za ANO.

M. Kos Mottlová otevřela rozpravu k tomuto bodu.

Zástupci a zástupkyně politických stran a hnutí diskutovali mimo jiné o vlivu koalic na zastoupení žen na kandidátních listinách v komunálních volbách a příkladech dobré praxe v jednotlivých městech a obcích. Dále zástupci a zástupkyně politických stran a hnutí přislíbili dodatečné zaslání podrobnějších dat souvisejících s volbami do zastupitelstev měst a obcí.

² Blíže viz <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/manual-15-tipu--jak-podporit-zeny-uvnitř-politických-stran-a-hnutí-198285/>.

³ Blíže viz <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/metodika-k-uplatnovani-strategie-1-200411/>.

⁴ Blíže viz <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/pracovní-setkání-s-rezortními-koordinátory-a-koordinátorkami-rovnosti-zen-a-muzu-k-tematu-podpory-vyrovnaného-zastoupení-zen-a-muzu-200382/>.

⁵ Blíže viz Příloha č. 1 a Příloha č. 2.

⁶ Blíže viz Příloha č. 3.

P. Špondrová v rámci diskuze navrhla inspirovat se Podnětem k uplatňování Strategie +1⁷ a prodiskutovat obdobný podnět pro politické strany a hnutí, které by si mohly stanovit vnitřní interní závazek k navýšení zastoupení žen na kandidátních listinách (například +10 %). Dále uvedla, že v souvislosti s kandidátními listinami je klíčové především vyrovnat zastoupení žen a mužů na klíčových volitelných pozicích, což je otázka jednotek žen, které každá politická strana a hnutí mají. Závěrem navrhla se v rámci dalšího setkání zaměřit na možnosti podpory vyššího zastoupení žen a mužů na kandidátních listinách a v politice obecně a diskutovat případné alternativy k legislativním opatřením. V souvislosti s diskuzí k neslučitelnosti politiky s rodinným a soukromým životem navrhla P. Špondrová zaměřit se na příštím jednání Výboru také na toto téma.

M. Smolíková připomněla, že v rámci nedávno zveřejněného Indexu rovnosti žen a mužů 2022⁸ udělala Česká republika nejmenší pokrok právě v doméně týkající se zastoupení žen v politice a rozhodovacích pozicích a v dané agendě nelze pouze spoléhat na přirozený vývoj. Dále navrhla, aby byly politické strany a hnutí osloveny prostřednictvím podnětu nebo jiné aktivity Výboru k tomu, aby informovaly o tom, jaké nástroje a opatření používají nebo plánují využívat k podpoře vyrovnaného zastoupení žen a mužů v politice.

M. Kos Mottlová s ohledem na časový harmonogram navrhla na příštím jednání zařadit samostatný bod k tématu vyrovnaného zastoupení žen a mužů v politice.

V průběhu projednávání tohoto bodu stoupl počet přítomných členek a členů Výboru na 17.

Ad bod 3 – Směrnice o genderové vyváženosti v řídicích a dozorčích orgánech obchodních společností

M. Kos Mottlová předala slovo N. Viktorinové, aby Výbor informovala o aktuálním vývoji v souvislosti se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy orgánů kotovaných společností a o souvisejících opatřeních (dále jako „Směrnice“).

N. Viktorinová nejprve připomněla, že v červnu 2022 dosáhly Rada Evropské unie (dále jako „Rada EU“) a Evropský parlament předběžné politické dohody, která byla následně potvrzena na jednání Výboru stálých zástupců vlád členských států Evropské unie. Dne 17. října 2022 přijala Rada EU konečné znění Směrnice.⁹ K podpisu Směrnice dojde 23. listopadu 2022 a následně bude Směrnice uveřejněna. Transpoziční lhůta Směrnice byla z původních třech let zkrácena na dva roky. Znamená to tedy, že Česká republika musí do dvou let Směrnicí transponovat a bude tedy vyžadováno přizpůsobení českého právního řádu.

N. Viktorinová dále uvedla, že lhůta pro naplnění cílů Směrnice byla také zkrácena, a to sice do června 2026. Podle nové právní úpravy by členské státy měly zajistit, aby se na kotované společnosti vztahovala jedna ze dvou možností, a to, aby do 30. června 2026:

⁷ Blíže viz <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/podnet-k-uplatnovani-strategie-1-147699/>.

⁸ Blíže viz <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/tz-genderove-nerovnosti-v-ceske-spolecnosti-stale-pretrvavaji-jejich-reseni-je-prioritou-zmocnenkyne-vlady-pro-lidska-prava-200829/>.

⁹ Blíže viz <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/17/council-approves-eu-law-to-improve-gender-balance-on-company-boards/> a <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/gender-balance-corporate-boards/>.

- osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví zastávaly alespoň 40 % pozic členů dozorčí rady a nevýkonných členů správní rady (a individuálně stanovený kvantitativní cíl pro představenstva a výkonné členy správní rady), nebo
- osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví zastávaly alespoň 33 % všech pozic, tj. v představenstvu, dozorčí i správní radě.

V obchodních společnostech, které těchto cílů nedosáhnou, bude muset být přistoupeno k zajištění nápravy této situace a zavedení transparentních postupů pro výběr a jmenování členů a členek jejich orgánů (jako je srovnávací posouzení jednotlivých uchazečů na základě jasných a neutrálně formulovaných kritérií).

N. Viktorinová dále informovala o tom, že příslušné společnosti by měly každoročně předkládat vnitrostátním orgánům informace o zastoupení žen a mužů v jejich orgánech a o opatřeních přijatých za účelem dosažení cílů. Směrnice dále také stanovuje sankce, které jsou členské státy povinny zavést. Sankce se nicméně nevztahují na dosažení daných cílů. K sankcím budou moci členské státy přistoupit až po roce 2026 v případě, že dotčené společnosti si nestanoví individuální cíl, nezajistí nápravu, nezavedou transparentní postupy pro výběr a jmenování členů a členek jejich orgánů nebo nebudou informovat vnitrostátní orgány.

Závěrem N. Viktorinová informovala o tom, že Úřad vlády jakožto gestor Směrnice sestavil neformální pracovní skupinu, do které zapojí relevantní rezorty a subjekty. Výbor bude o činnosti pracovní skupiny pravidelně informován.

M. Kos Mottlová otevřela rozpravu k tomuto bodu.

K. Šimáčková Laurenčíková vyjádřila podporu přijetí Směrnice a poděkovala Odboru za práci na vyjednávání.

V. Drbalová následně také poděkovala Odboru za spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy během projednávání Směrnice a zároveň uvítala možnost zapojení do pracovní skupiny k přípravě transpozice Směrnice.

V průběhu projednávání tohoto bodu klesl počet přítomných členek a členů Výboru na 14.

Ad bod 4 – Podnět k umožnění pokračování vyslání zaměstnankyň a zaměstnanců zaměstnavatelů uvedených v § 109 odst. 3 zákoníku práce při mateřství a rodičovství

M. Kos Mottlová představila podnět k umožnění pokračování vyslání zaměstnankyň a zaměstnanců zaměstnavatelů uvedených v § 109 odst. 3 zákoníku práce při mateřství a rodičovství. Návrh podnětu i s odůvodněním obdrželi členky a členové Výboru v podkladech.

M. Kos Mottlová předala slovo P. Ali Dolákové, která uvedla, že se jedná o úpravu, která nebude vyžadovat velké náklady – ročně se týká jednotek zaměstnankyň a podpořila narovnání podmínek se státními zaměstnanci a zaměstnankyněmi vyslanými do zahraničí v režimu zákona o zahraniční službě.

Následně M. Kos Mottlová předala slovo J. Pánek Jurkové, ředitelce Českého centra v Bruselu, která přiblížila vlastní zkušenost s nerovnými podmínkami jako zaměstnankyně zaměstnavatele uvedeného v § 109 odst. 3 zákoníku práce. Zároveň doplnila, že daná úprava by neměla zatížit státní rozpočet, protože v aktuální situaci musí být zaměstnankyně po nástupu na mateřskou dovolenou ihned nahrazena jinou osobou a vznikají tak náklady

na vyslání nové osoby. Závěrem vyjádřila souhlas s P. Ali Dolákovou v tom smyslu, že se úprava bude týkat pouze malého počtu osob, nicméně pro ženy ve vedoucích pozicích v rámci vyslání mimo státní službu je to zásadní faktor při výjezdu do zahraničí.

Š. Homfray uvedla, že dorovnání podmínek lze dosáhnout pouze prostřednictvím legislativní změny. Dále uvedla, že daná úprava v zákoníku práce bude pravděpodobně velmi stručná. Novela zákoníku práce je aktuálně v mezirezortním připomínkovém řízení a byla by vhodným nosičem této změny. Závěrem zdůraznila, že se jedná typově o naprosto stejnou práci.

M. Kos Mottlová otevřela rozpravu k tomuto bodu.

P. Špondrová podpořila propojení s již běžící činností – pokud aktuálně probíhají změny v zákoníku práce, tak by bylo vhodné do něj zahrnout i tuto změnu. Zároveň dodala, že Výbor ani Rada nemusí předložit definitivní řešení. Vláda by měla nalézt řešení ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále jako “MPSV”) a legislativními odbory. Dále uvedla, že se jedná o nepřímo diskriminační ustanovení a podpořila potřebu změny.

V. Drbalová také podpořila podnět a vyjádřila souhlas s návrhem na užší spolupráci s MPSV.

K. Šimáčková Laurenčíková podnět také podpořila a navrhla případnou schůzku se zástupci a zástupkyněmi MPSV.

M. Kos Mottlová dodala, že ambicí Výboru je podnět představit na prosincovém jednání Rady.

J. Pánek Jurková poděkovala za podporu podnětu. Zároveň nabídla osobní zapojení do dalších aktivit.

M. Kos Mottlová poděkovala za diskuzi a následně zahájila hlasování o návrhu usnesení:

Výbor doporučuje Radě vlády pro rovnost žen a mužů,

aby doporučila Ministerstvu práce a sociálních věcí předložit návrh novely zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce za účelem umožnění pokračování vyslání zaměstnankyň a zaměstnanců zaměstnavatelů uvedených v § 109 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce při mateřství a rodičovství tak, jak je to zajištěno zaměstnankyním a zaměstnancům v režimu zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě) v § 51.

O tomto návrhu proběhlo hlasování: PRO 13, PROTI 0, ZDRŽEL(A) 0 (z toho nehlasoval/a: 0). Návrh byl schválen.

V průběhu projednávání tohoto bodu klesl počet přítomných členek a členů Výboru na 13.

Ad bod 5 – Iniciativy v oblasti podpory zviditelnění žen v rozhodovacích pozicích

M. Kos Mottlová informovala Výbor o opatření¹⁰ ve Strategii rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 související s navázáním spolupráce s iniciativami v oblasti podpory zviditelnění žen

¹⁰ Blíže viz opatření č. 1.2.2 v kapitole Rozhodování ve Strategii rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030. Dostupné online zde: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/vlada-dnes-schvalila-strategii-rovnosti-zen-a-muzu-na-leta-2021---2030-187164/>.

v rozhodovacích pozicích. V návaznosti na toto opatření bylo na jednání Výboru přizváno několik iniciativ, které představí svou činnost a následně s nimi bude prodiskutována případná spolupráce.

M. Kos Mottlová nejprve předala slovo zástupkyni šéfredaktora magazínu Forbes I. Cápové, která představila iniciativu „Nejvlivnější ženy Česka“.¹¹

M. Kos Mottlová následně předala slovo výkonné ředitelce projektu „Žena regionu“ M. Heřmánkové.¹²

M. Kos Mottlová dále předala slovo zástupkyni šéfredaktorky webu Heroine.cz I. Kleníkové a I. Buršové, které představily iniciativu „Svět podle Heroine“.¹³

M. Kos Mottlová otevřela rozpravu k tomuto bodu.

V. Drbalová poděkovala za představení iniciativ, které komunikují posun v tématech diverzity, udržitelnosti a podpory zviditelnění žen a představují příklady dobré praxe.

P. Špondrová také poděkovala za představení iniciativ. Zároveň v návaznosti na představení iniciativ navrhla jako jedno z doprovodných opatření vedení a správu databáze žen, prostřednictvím které by potenciálně mohly být osloveny politickými stranami a hnutími aktivní ženy. Vznese tak podnět ke vzniku takové databáze, ať už ze strany Úřadu vlády či jiného subjektu.

A. Šípková v návaznosti na ocenění Žena regionu, které se předává v Senátu PČR, vyjádřila podporu a souhlas s podnětem P. Špondrové.

M. Kos Mottlová poděkovala všem iniciativám a přislíbila udržování kontaktu a pokračování diskuze nad případnou spoluprací.

V průběhu projednávání tohoto bodu klesl počet přítomných členek a členů Výboru na 12.

Ad bod 6 – Různé

A. Křížková v návaznosti na diskuzi k zastoupení žen na kandidátních listinách zdůraznila časový moment, který na Výboru zatím nebyl diskutován – problém nízkého zastoupení žen na kandidátních listinách se vždy začne řešit těsně před volbami. Doporučila tedy začít na tom pracovat co nejdříve. Ženy na kandidátních listinách jsou, ale je potřeba se zaměřit na volitelná místa a na proces sestavování kandidátních listin.

A. Šípková uvedla, že z pozice senátorky často řeší nominace do různých úřadů a pro práci v Senátu PČR by uvítala databázi žen. Mimo politické funkce volené občany, je i spousta dalších institucí, kde je nedostatek žen a které mohou být startovní pozicí pro další kariéru žen.

M. Rybář v souvislosti se sestavováním kandidátních listin a nedostatkem žen uvedl, že by uvítal podporu a pomoc s využitím praktických zkušeností.

¹¹ Blíže viz <https://forbes.cz/lists/zeny22/>.

¹² Blíže viz <https://www.zenaregionu.cz/>.

¹³ Blíže viz <https://www.heroine.cz/zena-a-svet/8740-jaky-bude-svet-podle-heroine-chytry-zabavny-a-ferovy-budete-u-toho>.

L. Simerská uvedla, že aktuálně v praxi zažívá povolební obsazování komisí, rad, výborů a dalších orgánů, které spadají pod město, a kde je obrovský rezervoár toho, jak přitáhnout ženy do politické činnosti (ať už byly nebo nebyly zvolené). Navrhla se tématu povolebního obsazování daných pozic věnovat na nějakém z dalších jednání Výboru.

M. Smolíková také podpořila vznik databáze žen.

M. Kos Mottlová poděkovala všem přítomným a uvedla, že příští jednání Výboru proběhne na jaře 2022.

Jednání bylo ukončeno ve 14:40 hodin.

Úkoly vzešlé z jednání Výboru:

- 1) Zařadit na příští jednání téma podpory vyrovnaného zastoupení žen a mužů v politice (legislativní a nelegislativní opatření, povolební obsazování orgánů, neslučitelnost politických funkcí s rodinným a soukromým životem atd.);
Zodpovídá: Odbor
Termín: příští jednání
- 2) Zorganizovat pracovní setkání Výboru s Výborem pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života;
Zodpovídá: Odbor
Termín: co nejdříve
- 3) Diskutovat možnosti zapojení studentských organizací a mládežnických politických frakcí do činnosti Výboru;
Zodpovídá: Odbor
Termín: průběžně
- 4) Věnovat se tématu vyrovnaného zastoupení žen a mužů mezi státními zaměstnankyněmi a zaměstnanci;
Zodpovídá: Odbor
Termín: průběžně
- 5) Zařadit téma kvalifikačních kritérií při přijímání zaměstnankyň a zaměstnanců.
Zodpovídá: Odbor
Termín: co nejdříve

Schválila: M. Kos Mottlová (předsedkyně Výboru)

Zapsala: N. Viktorinová (sekretariát Výboru)